

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2004 m. birželio 23 d. nutarimu Nr. 795
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2024 m. d. nutarimo Nr.
redakcija)

EISMO ĮVYKIO METU PADARYTOS ŽALOS ADMINISTRAVIMO IR DRAUDIMO IŠMOKOS MOKĖJIMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Eismo įvykio metu padarytos žalos administravimo ir draudimo išmokos mokėjimo taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja:
 - 1.1. eismo įvykio žalos (toliau – žala) administravimą;
 - 1.2. draudimo išmokos dėl eismo įvykio, kuriam įvykus transporto priemonės valdytoji dėl nukentėjusiam trečiajam asmeniui padarytos žalos kyla civilinė atsakomybė ir pagal Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymą (toliau – Įstatymas) turi būti mokama draudimo išmoka, (toliau – išmoka) mokėjimo tvarką.
2. Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Įstatyme.
3. Pagal Taisykles žala nustatoma ir išmoka mokama dėl transporto priemonių valdytojų sukeltų draudžiamųjų įvykių Lietuvos Respublikoje.

II SKYRIUS ŽALOS NUSTATYMAS IR ADMINISTRAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS ŽALOS NUSTATYMO BENDROSIOS NUOSTATOS

4. Žala nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Įstatymu, Taisyklėmis ir kitų teisės aktų nuostatomis, reglamentuojančiomis padarytos žalos dydžio nustatymą, atsakingo draudiko – draudimo įmonės, apdraudusios atsakingo už padarytą žalą asmens civilinę atsakomybę, ar Lietuvos Respublikos transporto priemonių draudikų biuro (toliau – Biuras) įgaliotų asmenų (paskirtų ekspertų) ataskaitas ar išvadas dėl žalos, kitų Taisyklėse nurodytų asmenų pateiktus dokumentus.
5. Kai teismas yra priėmęs sprendimą dėl žalos atlyginimo arba patvirtinės taikos sutartį byloje pagal nukentėjusio trečiojo asmens ieškinį dėl žalos atlyginimo, žalos dydis nustatomas atsižvelgiant į įsiteisėjusį teismo sprendimą arba teismo patvirtintą taikos sutartį dėl žalos atlyginimo.
6. Biuras, vadovaudamasis Taisyklėmis, administruoja žalą, nustato draudžiamąjį įvykio metu padarytos žalos dydį, apskaičiuoja ir moka išmokas nukentėjusiems tretiesiems asmenims Įstatymo 17 straipsnyje nustatytais atvejais.

ANTRASIS SKIRSNIS ŽALOS ASMENIUI NUSTATYMAS

7. Nukentėjusio trečiojo asmens sveikatai padarytos žalos dydį dėl išlaidų, susijusių su sveikatos grąžinimu, nustato atsakingas draudikas ar Biuras, atsižvelgdamas į nukentėjusio trečiojo asmens pateiktus žalos dydį įrodančius dokumentus ir vadovaudamasis Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra) išduotais dalyvumo ir neįgalumo lygio dokumentais, teismo medicininės ekspertizės komisijos ar nepriklausomų ekspertų išvadomis apie sužalojimo pobūdį ir (ar) žalos dydį,

asmens sveikatos priežiūros įstaigų išrašais apie sužalojimo pobūdį, sveikatos būklę ir sveikatai grąžinti reikiamų gydymo metodų, procedūrų ir priemonių būtinumą, taip pat kitais gautais dokumentais apie sužalojimo aplinkybes, pobūdį ir žalos dydį. Sveikatos grąžinimo išlaidos, atlyginamos nukentėjusiam trečiajam asmeniui, apima tas gydymo išlaidas, kurios susidaro dėl būtinybės panaudoti tokius gydymo metodus, procedūras ir priemones, kurių išlaidos nukentėjusiam trečiajam asmeniui nėra apmokamos Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis ir kurie buvo skirti sužalotą asmenį gydančio gydytojo, taip pat kitas su sveikatos grąžinimu susijusias išlaidas.

8. Nukentėjusio trečiojo asmens negautas pajamas, kurias nukentėjęs trečiasis asmuo būtų gavęs, jeigu jo sveikata nebūtų sutrikdyta, apskaičiuoja atsakingas draudikas ar Biuras, atsižvelgdamas į nukentėjusio trečiojo asmens pateiktus dokumentus dėl pajamų netekimo, taip pat vadovaudamasis nukentėjusio trečiojo asmens darbdavio ar jam prilyginto asmens pateiktais dokumentais apie nukentėjusio trečiojo asmens vidutinį darbo užmokestį ir jo apskaičiavimą. Žalos dydis dėl negautų pajamų nustatomas atsižvelgiant į asmens sveikatos priežiūros įstaigų išrašus apie nedarbingumo laikotarpį bei priežastis ir (ar) Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros išduotus dalyvumo ir neįgalumo lygio dokumentus, nukentėjusio trečiojo asmens pateiktus arba iš nukentėjusio trečiojo asmens darbdavio gautus dokumentus, kuriais įrodomos iki sveikatos sutrikdymo turėtos pajamos (gautas darbo užmokestis ar kitos su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos, atskaičius nukentėjusio trečiojo asmens mokamą gyventojų pajamų mokestį ir dėl eismo įvykio metu patirto sužalojimo mokamas valstybinio socialinio draudimo išmokas).

9. Asmeniui, kuris vertėsi individualia veikla, negautos pajamos apskaičiuojamos pagal 12 paskutinių mėnesių iki individualios veiklos nutraukimo dėl sveikatos sutrikdymo vidutinės apmokestinamąsias pajamas arba, jeigu šių pajamų negalima tiksliai nustatyti, pagal pajamas, deklaruotas už praėjusį mokestinį laikotarpį iki sveikatos sutrikdymo (Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pateiktoje ir jos priimtoje metinėje pajamų deklaracijoje nurodytas gautas individualios veiklos pajamas). Šios pajamos, atskaičius sumokėtą ar mokėtiną gyventojų pajamų mokestį ir nukentėjusio trečiojo asmens turėtas išlaidas, vykdant individualią veiklą, dalijamos iš 12 paskutinių mėnesių arba praėjusio mokestinio laikotarpio kalendorinių dienų skaičiaus ir dauginamos iš kalendorinių dienų, kurias asmuo dėl sveikatos sutrikdymo negalėjo dirbti, skaičiaus. Jeigu asmuo individualia veikla vertėsi trumpiau negu 12 mėnesių, žalos dydis apskaičiuojamas ta pačia tvarka už visą individualios veiklos laikotarpį.

10. Žalos, atsiradusios dėl nukentėjusio trečiojo asmens gyvybės atėmimo, dydį nustato atsakingas draudikas ar Biuras. Žalos dydis nustatomas atsižvelgiant į mirusįjį laidojusių asmenų pateiktus dokumentus, kuriais įrodomos protingos bei pagrįstos laidojimo ir su tuo susijusios išlaidos (atskaičius laidojimo pašalpas), ir vadovaujantis kitais gautais dokumentais apie patirtą žalą. Mirusiojo pajamų dalis, kurią gaudavo asmenys, turintys teisę į žalos atlyginimą netekus maitintojo, apskaičiuojama Taisyklių 8 ir 9 punktuose nustatyta tvarka, atsižvelgiant į mirusiojo gautas pajamas, išlaikytinių skaičių ir išlaikytinių gaunamas socialinio draudimo išmokas, susijusias su maitintojo netekimu, ar kitas mokamas išmokas dėl maitintojo netekimo.

11. Kai dėl Lietuvos Respublikoje įvykusio eismo įvykio padaroma žala asmens sveikatai ir nukentėjęs trečiasis asmuo, nuolat gyvenantis Lietuvos Respublikoje, negali gauti būtinų sveikatos priežiūros paslaugų Lietuvoje, galimų išlaidų už gydymosi kitose valstybėse paslaugas atlyginimo sąlygos žalos administravimo metu turi būti suderinamos su atsakingu draudiku ar Biuru raštu. Taip pat žalos administravimo metu su atsakingu draudiku arba Biuru derinamos žalos atlyginimo, mokant išmoką, sąlygos, kai planuojama reikalauti atlyginti kapavietės sutvarkymo išlaidas ar išlaidas, kurios bus padarytos dėl plastinių operacijų, reabilitacijos, specialių transporto priemonių įsigijimo, būsto pritaikymo ar kitais panašiais atvejais, kai numatoma, kad žalos atlyginimo procese, teikdami paslaugas, dalyvaus kiti asmenys, įmonės ar įstaigos. Žalos atlyginimo, mokant išmoką, ir nukentėjusiam trečiajam asmeniui teikiamų paslaugų sąlygų derinti su atsakingu draudiku ar Biuru nereikia, jeigu su atsakingu draudiku ar Biuru žalos administravimo metu ar prieš mokant išmoką

buvo suderinta numatoma išmokos dėl žalos asmeniui atlyginimo suma arba numatomos išlaidos yra susijusios su gydymusi sveikatos priežiūros įstaigose Lietuvos Respublikoje ar laidojimu.

TREČIASIS SKIRSNIS NETURTINĖS ŽALOS NUSTATYMAS

12. Patirtos neturtinės žalos dydis apskaičiuojamas vadovaujantis eismo įvykio metu padarytos neturtinės žalos dydžio nustatymo rekomendacijomis, kurias tvirtina finansų ministras.

KETVIRTASIS SKIRSNIS ŽALOS TURTUI NUSTATYMAS

13. Nukentėjusio trečiojo asmens transporto priemonei ar kitam kilnojamajam ar nekilnojamajam turtui (toliau kartu – turtas) padarytos žalos dydį nustato atsakingas draudikas ar Biuras, vadovaudamasis atsakingo draudiko ar Biuro įgaliotų asmenų (ekspertų) ir (ar) turto vertintojų ataskaitomis ar išvadomis, remonto paslaugų teikėjo pateiktais šio turto remonto išlaidų skaičiavimais, remonto sąmatomis ar kitais remonto išlaidų pagrindimo dokumentais, taip pat atsižvelgdamas į nukentėjusio trečiojo asmens pateiktus žalos dydį pagrindžiančius dokumentus.

14. Žalos dėl turto sunaikinimo dydis nustatomas pagal sunaikinto turto rinkos vertę iki eismo įvykio ir likutinę vertę po eismo įvykio. Turtas laikomas sunaikintu, kai jį remontuoti ekonomiškai netikslinga. Turto remontuoti ekonomiškai netikslinga, jeigu būtiniosios remonto išlaidos yra lygios ar viršija 75 procentus turto rinkos vertės iki eismo įvykio.

15. Žalos dėl turto sugadinimo, kai jį remontuoti ekonomiškai tikslinga, dydis nustatomas pagal turėtas sugadinto turto remonto išlaidas, būtiną turto rinkos vertei iki eismo įvykio atkurti. Jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo turto neremontuoja, atlyginamos apskaičiuotos būtiniosios remonto išlaidos (be pridėtinės vertės mokesčio) sugadinto turto rinkos vertei iki eismo įvykio atkurti, kurias sudaro remonto darbų vertė, dažymo darbų vertė, keičiamų detalių ir (ar) dalių vertė (sumažinant išlaidas keičiamų detalių ir (ar) dalių nusidėvėjimo verte), dažymo medžiagų vertė, taip pat sugadinto turto transportavimo, saugojimo, techninės ekspertizės ir kitos papildomos išlaidos. Būtiniosios remonto išlaidos apskaičiuojamos pagal vidutinius remonto darbų ir keičiamų detalių ir (ar) dalių įkainius, atitinkančius technologijos lygį, vadovaujantis rekomenduojamais laiko normatyvais, nustatytais specializuotose remonto išlaidų apskaičiavimo programose. Sugadinto turto sugadintos detalės ir (ar) dalys gali būti remontuojamos, jeigu atlikus remontą jos atitiks techninius aktyvios ir pasyvios saugos reikalavimus. Jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo pasirenka sugadinto turto sugadintas detales ir (ar) dalis, kurios gali būti suremontuotos (atlikus remontą atitiks techninius aktyvios ir pasyvios saugos reikalavimus), pakeisti naujomis, atsakingas draudikas ar Biuras atlygina būtinąsias remonto išlaidas, kuriomis šiuo atveju laikomos remontuotinos detalės ir (ar) dalies remonto išlaidos. Jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo sugadintą transporto priemonę remontuoja pas draudiko ar Biuro rekomenduotą remonto paslaugų teikėją arba pasirinktą remonto paslaugų teikėją, kuriam draudikas ar Biuras raštu pritarė, keičiamų sugadintų detalių ir (ar) dalių nusidėvėjimas neskaičiuojamas, jeigu nėra galimybių jų suremontuoti, kad atlikus remontą sugadintos detalės ir (ar) dalys atitiktų techninius aktyvios ir pasyvios saugos reikalavimus, ir nėra galimybių remontui naudoti dėvėtų ar neoriginalių detalių ir (ar) dalių, atitinkančių techninius aktyvios ir pasyvios saugos reikalavimus.

16. Žalos dėl to, kad nukentėjęs trečiasis asmuo dėl draudžiamojo įvykio negali naudotis sugadinta ar sunaikinta transporto priemone, dydį nustato atsakingas draudikas ar Biuras, atsižvelgdamas į transporto priemonės sugadinimų pobūdį (ar yra galimybė su tokia sugadinta transporto priemone toliau dalyvauti eisme), faktinį sugadintos transporto priemonės remonto laiką, remonto galimybes, sugadintos ar sunaikintos transporto priemonės tipą, vidutinius pakaitinės transporto priemonės nuomos įkainius ir kitas įrodymais pagrįstas aplinkybes, leidžiančias nustatyti tokios žalos dydį.

17. Nukentėjusio trečiojo asmens negautas pajamas, kurias jis būtų gavęs, jeigu nebūtų sugadintas ar sunaikintas jo turtas, apskaičiuoja atsakingas draudikas ar Biuras, atsižvelgdamas į

dokumentus, kuriais įrodomos nukentėjusio trečiojo asmens pajamos, turėtos iki turto sugadinimo ar sunaikinimo, dokumentus, kuriais įrodomos pajamos, kurias jis būtų realiai gavęs, jeigu nebūtų sugadintas ar sunaikintas jo turtas, dokumentus, kuriais įrodomas ryšys tarp turto ir pajamų gavimo, dokumentus, kuriais įrodoma negalėjimo naudotis sugadintu ar sunaikintu turtu trukmė, ir kitus nukentėjusio trečiojo asmens ar kitų asmenų pateiktus dokumentus, kuriais įrodomos nukentėjusio trečiojo asmens dėl turto sugadinimo ar sunaikinimo negautos pajamos.

PENKTASIS SKIRSNIS ŽALOS ADMINISTRAVIMAS

18. Pageidaujantis gauti išmoką nukentėjęs trečiasis asmuo raštu turi pateikti atsakingam draudikui arba Įstatymo 17 straipsnyje nustatytais atvejais – Biurui pranešimą apie eismo įvykį, pasirašytą eismo įvykio deklaraciją – užpildytą eismo įvykio deklaracijos formą ar eismo įvykių aprašymą pagal Įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytus reikalavimus, kaip nustatyta Įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje, ir pretenziją dėl padarytos žalos.

19. Atsakingas draudikas ar Biuras, gavęs rašytinį nukentėjusio trečiojo asmens pranešimą apie eismo įvykį, pateikia nukentėjusiam trečiajam asmeniui užpildyti jo patvirtintos formos pranešimą apie eismo įvykį. Pranešimas apie eismo įvykį gali būti teikiamas popierinis ar elektroninis ir gali būti siunčiamas paštu ar elektroniniu paštu, tačiau jo forma turi būti visiškai užpildyta ar pateikta išsami informacija apie eismo įvykį.

20. Atsakingas draudikas ar Biuras, gavęs rašytinį pranešimą apie eismo įvykį, atlieka jo tyrimą (apklausiami eismo įvykio liudytojai, transporto priemonės valdytojai, apžiūrima eismo įvykio vieta, sugadintas ar sunaikintas turtas, surašoma sugadinto, sunaikinto turto apžiūros ataskaita (techninės apžiūros protokolai ar kita), daromos nuotraukos, atitinkamoms teisėsaugos, asmens sveikatos priežiūros, valstybinio socialinio draudimo įstaigoms, taip pat įstaigoms, organizacijoms, kuriose sudaromi psichoneurologinės, toksikologinės, narkologinės įskaitos sąrašai, kitiems asmenims, kurie gali pateikti administruojant žalą svarbią informaciją, pateikiamos užklausos, vertinami atsakingam draudikui ar Biurui pateikti dokumentai). Jeigu atliekant draudžiamojo įvykio tyrimą atsakingas draudikas ar Biuras gauna informacijos apie eismo įvykio dalyvių galimai įvykdytą nusikalstamą veiką, atsakingas draudikas ar Biuras apie tai informuoja atitinkamas institucijas.

21. Atsakingas draudikas ar Biuras sugadinto ar sunaikinto turto apžiūrą atlieka Įstatymo 15 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka ir terminais. Apžiūros ataskaitos, techninės apžiūros protokolo ar panašaus pobūdžio dokumento kopijos pateikiamos nukentėjusiam trečiajam asmeniui (arba jo įgaliotam asmeniui) ir eismo įvykio kaltininkui – jų pageidavimu. Jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo nepristato atsakingam draudikui ar Biurui, jų įgaliotiems asmenims (ekspertams) sugadinto ar sunaikinto turto apžiūrėti tiesiogiai, jis turi pranešime apie eismo įvykį tiksliai nurodyti adresą, kur ir kada būtų galima atlikti turto apžiūrą, ir suteikti galimybę atsakingo draudiko ar Biuro įgaliotam asmeniui apžiūrėti sugadintą ar sunaikintą turtą. Jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo ir atsakingas draudikas ar Biuras sutaria, kad sugadintas ar sunaikintas turtas bus vertinamas ne atsakingo draudiko ar Biuro eksperto, tokiu atveju turto apžiūros dokumentas nerengiamas ir atsakingas draudikas ar Biuras apmoka turto vertintojo samdymo išlaidas.

22. Atsakingo draudiko ar Biuro, jų įgaliotų asmenų (ekspertų) ar turto vertintojo išlaidas apmoka atsakingas draudikas ar Biuras, jeigu ekspertizę ar turto vertinimą užsakė atsakingas draudikas ar Biuras.

23. Jeigu atsakingas draudikas ar Biuras siūlė nukentėjusiam trečiajam asmeniui atlikti medicininę apžiūrą ir šis ją atliko, apžiūros išlaidas apmoka atsakingas draudikas ar Biuras. Nukentėjusio trečiojo asmens iniciatyva atliktos medicininės apžiūros išlaidos apmokamos tik tuo atveju, jeigu apžiūra buvo būtina siekiant nustatyti žalos priežastis, dydį, sveikatai grąžinti reikiamų gydymo metodų, procedūrų ir priemonių būtinumą. Tuo atveju nukentėjusiam trečiajam asmeniui atlyginamos rinkos kainas atitinkančios trečiojo asmens turėtos medicininės apžiūros išlaidos.

24. Išmokos mokėjimo klausimas sprendžiamas tik gavus suinteresuoto gauti išmoką asmens pretenziją dėl padarytos žalos ar išlaidų atlyginimo, kuri teikiama:

24.1. atsakingam draudikui (jo atstovui pretenzijoms nagrinėti) ar Įstatymo 17 straipsnyje nustatytais atvejais – Biurui – dėl nukentėjusiam trečiajam asmeniui padarytos žalos;

24.2. atsakingam draudikui – dėl paties draudėjo (apdraustojo) atlygintos nukentėjusiam trečiajam asmeniui žalos pagal Įstatymo 19 straipsnio 6 dalį ar turėtų būtinųjų išlaidų pagal Taisyklių 48 punktą;

24.3. atsakingam draudikui – dėl regreso ar subrogacijos teisę į žalą padariusį asmenį turinčių asmenų atlygintos nukentėjusiam trečiajam asmeniui žalos.

25. Nukentėjusio trečiojo asmens atsakingam draudikui ar Biurui teikiamoje pretenzijoje dėl padarytos žalos turi būti nurodomas nukentėjusio trečiojo asmens vardas, pavardė, gimimo data, gyvenamoji ar korespondencijos gavimo vieta, telefono numeris, elektroninio pašto adresas (jei turima), prašymą atlyginti žalą pagrindžiančios aplinkybės ir žalos dydis, jeigu jis yra žinomas. Pageidaujantis gauti išmoką nukentėjęs trečiasis asmuo taip pat turi pateikti visus turimus dokumentus apie eismo įvykio aplinkybes, eismo įvykio dalyvių atsakomybę, žalą ir jos dydį, jeigu šie dokumentai nebuvo pateikti iki pretenzijos dėl padarytos žalos pateikimo dienos. Kai nukentėjęs trečiasis asmuo pageidauja, kad žala būtų atlyginta pinigais, pretenzijoje dėl padarytos žalos nurodomas išmokos gavėjo vardas, pavardė arba pavadinimas, mokėjimo paslaugų teikėjo pavadinimas ir sąskaitos numeris.

26. Kai nukentėjęs trečiasis asmuo pageidauja, kad būtų atlyginta žala ir dėl pakaitinės transporto priemonės nuomos, atsakingas draudikas per 3 darbo dienas nuo prašymo atlyginti turėtas pakaitinės transporto priemonės nuomos išlaidas gavimo dienos privalo apie tokios žalos atlyginimo tvarką išsamiai raštu informuoti nukentėjusį trečiąjį asmenį.

27. Pageidaujantis gauti išmoką draudėjas (apdraustasis), atlyginęs draudžiamojo įvykio metu padarytą žalą ar turėjęs būtinųjų išlaidų pagal Taisyklių 48 punktą, raštu turi pateikti jo civilinę atsakomybę apdraudusiam draudikui pretenziją sumokėti žalai atlyginti išleistą sumą ar atlyginti turėtas būtinausias išlaidas, kurioje turi būti nurodomas jo vardas, pavardė, gimimo data, gyvenamoji ar korespondencijos gavimo vieta, telefono numeris, elektroninio pašto adresas (jei turima), draudimo liudijimo arba sutarties numeris, atlyginta žala ir žalos dydis, taip pat priežastys, kodėl draudėjas (apdraustasis) pats mokėjo žalos atlyginimą, išmokos gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjo pavadinimas ir sąskaitos numeris. Pageidaujantis gauti išmoką draudėjas (apdraustasis), be Taisyklių 25 punkte nurodytų dokumentų, taip pat turi pateikti dokumentus, kuriais įrodomas jam pateikto reikalavimo atlyginti žalą faktas, žalos atlyginimo faktas ir atlygintos žalos dydis.

28. Pageidaujantis gauti išmoką regreso ar subrogacijos teisę į žalą padariusį asmenį turintis asmuo, kuris atlygino nukentėjusiam trečiajam asmeniui eismo įvykio metu padarytą žalą ar mokėjo išmokas siekdamas atlyginti eismo įvykio metu padarytą žalą, raštu turi pateikti žalą padariusio asmens civilinę atsakomybę apdraudusiam draudikui pretenziją sumokėti žalai atlyginti išleistą sumą, taip pat dokumentus, pagal kuriuos galima nustatyti eismo įvykio aplinkybes ir atsakingo asmens civilinę atsakomybę (išskyrus atvejus, kai tokius dokumentus atsakingas draudikas yra gavęs iš eismo įvykio dalyvių ar kompetentingų institucijų), dokumentus, kuriais įrodomas atlygintos žalos dydis ir jos atlyginimo faktas. Jeigu pageidaujantis gauti išmoką asmuo nepateikia eismo įvykio deklaracijos, nors eismo įvykio deklaracijos forma buvo užpildyta (eismo įvykio deklaracijos pateikti nereikia, kai buvo pateikta elektroninė eismo įvykio deklaracija – užpildyta elektroninės eismo įvykio deklaracijos forma), išmoka mokama atsakingam draudikui gavus šiuos dokumentus.

29. Eismo įvykio kaltininko rašytiniu prašymu atsakingas draudikas turi pateikti jam informaciją apie draudžiamojo įvykio metu padarytos žalos administravimo eigą ir leisti eismo įvykio kaltininkui ar jo atstovui stebėtojo teisėmis dalyvauti nustatant žalos dydį. Jeigu eismo įvykio kaltininkas pageidauja dalyvauti administruojant žalą ir sprendžiant klausimus dėl žalos dydžio nustatymo, jis per 3 darbo dienas nuo eismo įvykio dienos turi kreiptis į atsakingą draudiką raštu.

30. Jeigu atsakingas už neapdrausta transporto priemone padarytą žalą asmuo per 3 darbo dienas nuo eismo įvykio dienos apie žalos padarymą raštu nepranešė Biurui ir nepateikė eismo įvykio deklaracijos, nors eismo įvykio deklaracijos forma buvo užpildyta (eismo įvykio deklaracijos pateikti nereikia, kai buvo pateikta elektroninė eismo įvykio deklaracija – užpildyta elektroninės eismo įvykio deklaracijos forma), žalos administravimo, atlyginimo ir eismo įvykio dalyvių atsakomybės

klausimai sprendžiami jam nedalyvaujant, remiantis nukentėjusio trečiojo asmens pateiktoje eismo įvykių deklaracijoje eismo įvykio dalyvių nurodytomis eismo įvykio aplinkybėmis. Jei suinteresuoti asmenys per šiame punkte nustatytą terminą nepateikia atskiro prašymo dėl senų detalių ar dalių gražinimo, Biuras ir atsakingas draudikas nesirūpina senų detalių, dalių, pakeistų naujomis (remontuojant nukentėjusiam trečiajam asmeniui sugadintą turtą), saugojimu.

III SKYRIUS IŠMOKOS MOKĖJIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS IŠMOKOS APSKAIČIAVIMAS

31. Atsakingas draudikas arba Biuras moka išmoką tik jeigu transporto priemonės valdytojui dėl padarytos žalos nukentėjusiam trečiajam asmeniui kyla civilinė atsakomybė.

32. Mokėtinos išmokos dydį apskaičiuoja atsakingas draudikas ar Biuras, atsižvelgdamas į eismo įvykio metu nukentėjusiam trečiajam asmeniui padarytos žalos dydį, nustatytą pagal Taisyklių II skyrių.

33. Atsakingas draudikas, atlygindamas žalą, visų pirma tenkina nukentėjusių trečiųjų asmenų pretenzijas dėl padarytos žalos. Tik tada, kai atlyginama žala nukentėjusiems tretiesiems asmenims, tenkinamos, neviršijant Įstatymo 11 straipsnyje nustatytų draudimo sumų, draudėjų (apdraustųjų) pretenzijos dėl atlygintos žalos nukentėjusiems tretiesiems asmenims arba dėl turėtų būtinųjų išlaidų pagal Taisyklių 48 punktą ir Įstatymo 19 straipsnio 10 dalį regreso ar subrogacijos tvarka teikiamos kitų asmenų pretenzijos dėl nukentėjusiems tretiesiems asmenims atlygintos žalos.

34. Jeigu už padarytą žalą yra atsakingi keli asmenys, atsakingų už padarytą žalą asmenų kaltė nustatoma įvertinus eismo įvykio deklaracijoje su eismo įvykiu susijusių eismo dalyvių pateiktus duomenis apie užfiksuotą eismo įvykio faktą, aprašytas aplinkybes, nubraižytą schemą ir (ar) kompetentingų teisėsaugos, teisėtvarkos institucijų surašytus dokumentus apie eismo įvykio aplinkybes ir eismo įvykio dalyvių atsakomybę.

35. Draudžiamąjį įvykį tarp velkančios ir velkamos transporto priemonių (kai velkamos transporto priemonės vairuotojas būtinas) metu padaryta žala atlyginama Įstatymo 16 straipsnio 5 dalyje ir Taisyklių II ir III skyriuose nustatyta tvarka, atsižvelgiant į tai, kurios transporto priemonės valdytojui kilo civilinė atsakomybė.

ANTRASIS SKIRSNIS IŠMOKOS MOKĖJIMO SĄLYGOS

36. Neviršijant Įstatymo 11 straipsnyje nurodytų draudimo sumų, įvykus draudžiamajam įvykiui pagal draudimo sutartį žala nukentėjusiam trečiajam asmeniui atlyginama neatsižvelgiant į anksčiau pagal tą pačią draudimo sutartį dėl kito draudžiamąjį įvykį jau mokėtas išmokas. Atsakingas draudikas pagal draudimo sutartį moka išmokas nukentėjusiam trečiajam asmeniui, jeigu draudžiamasis įvykis, dėl kurio apdraustam pagal draudimo sutartį transporto priemonės valdytojui kilo civilinė atsakomybė, įvyko draudimo sutarties galiojimo metu.

37. Atsakingas draudikas ar Biuras moka išmoką, jeigu pretenzija dėl padarytos žalos pareikšta per Įstatymo 16 straipsnio 4 dalyje nustatytą terminą.

38. Atsakingas draudikas ar Biuras priima sprendimą dėl išmokos mokėjimo, atsižvelgdamas į dokumentus ir informaciją, kuriais įrodomas draudžiamąjį įvykio faktas, eismo įvykio metu padarytos žalos aplinkybės, eismo įvykio dalyvių atsakomybė, Taisyklių II skyriuje nurodytus ir kitus reikšmingus sprendimui dėl išmokos mokėjimo priimti dokumentus (pavyzdžiui, žuvusio asmens mirties priežastis tyrusių įstaigų išvadas ir kt.). Jeigu priimant sprendimą dėl išmokos mokėjimo negauta kompetentingų teisėsaugos institucijų surašytų dokumentų apie eismo įvykio aplinkybes ir eismo įvykio dalyvių atsakomybę, nes eismo įvykio dalyviai nepranešė apie eismo įvykį policijai (išskyrus atvejus, kada nebūtina apie eismo įvykį pranešti policijai), atsakingas draudikas ar Biuras,

sprendamas išmokos mokėjimo klausimą ir nustatydamas atsakingą už eismo įvykio metu padarytą žalą vairuotoją, vadovaujasi eismo įvykio deklaracija.

39. Išmokos mokėjimo būdą atsakingas draudikas ar Biuras derina su nukentėjusiu trečiuoju asmeniu.

40. Galimi išmokos mokėjimo būdai:

40.1. dėl žalos asmeniui – išmoka pervedama į nukentėjusio trečiojo asmens nurodytą jo ar kito asmens sąskaitą arba nukentėjusio trečiojo asmens sutikimu į gydymo, reabilitacijos, laidojimo, kapavietės sutvarkymo ar kitas panašias paslaugas dėl padarytos žalos asmeniui suteikusių įmonių ar įstaigų nurodytas sąskaitas. Jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo, atsižvelgdamas į Įstatymo 19 straipsnio 6 dalies nuostatas, pasirinko ne visos žalos dydžio vienkartinę išmoką, o periodines išmokas, jos indeksuojamos vadovaujantis Periodinėmis išmokomis priteisto išlaikymo sumos ir atlyginamos žalos indeksavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. liepos 9 d. nutarimu Nr. 684 „Dėl Periodinėmis išmokomis priteisto išlaikymo sumos ir atlyginamos žalos indeksavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

40.2. dėl žalos turtui – mokama vienkartinė išmoka arba, jeigu išmokos neįmanoma išmokėti vienu kartu dėl to, kad nukentėjęs trečiasis asmuo nepateikė visų išmokai mokėti reikiamų dokumentų arba dėl objektyvių priežasčių nėra galimybės vienu metu nustatyti viso žalos dydžio, išmoka mokama dalimis per kelis kartus:

40.2.1. jeigu eismo įvykio metu turtas sunaikintas, išmoka pervedama į nukentėjusio trečiojo asmens nurodytą jo ar kito asmens sąskaitą;

40.2.2. jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo sugadinto turto neremontuoja, suma, būtina sugadinto turto remontui atlikti, pervedama į nukentėjusio trečiojo asmens nurodytą jo ar kito asmens sąskaitą;

40.2.3. jeigu sugadintas turtas remontuojamas, išmoka nukentėjusio trečiojo asmens pageidavimu pervedama tiesiogiai remonto paslaugų teikėjui ar į nukentėjusio trečiojo asmens nurodytą jo ar kito asmens sąskaitą;

40.3. dėl neturtinės žalos – išmoka pervedama į nukentėjusio trečiojo asmens nurodytą jo ar kito asmens sąskaitą.

41. Dėl išlaidų, susijusių su sveikatos grąžinimu, nukentėjusiam trečiajam asmeniui mokama vienkartinė išmoka, o jeigu žala sveikatai yra tęstinio pobūdžio arba neįmanoma išmokėti išmokos vienu kartu dėl to, kad nukentėjęs trečiasis asmuo nepateikė visų išmokai mokėti reikiamų dokumentų arba dėl objektyvių priežasčių nėra galimybės vienu metu nustatyti viso žalos dydžio, išmoka mokama dalimis per kelis kartus. Sveikatos sutrikdymo atveju dėl negautų pajamų, kurias nukentėjęs trečiasis asmuo būtų gavęs, jeigu jo sveikata nebūtų sutrikdyta, gali būti mokamos periodinės išmokos arba visos žalos dydžio vienkartinė išmoka, atsižvelgiant į nukentėjusio trečiojo asmens pasirinktą ir su atsakingu draudiku ar Biuru suderintą mokėjimo būdą. Jeigu po išmokos dėl negautų pajamų išmokėjimo dienos nukentėjusio trečiojo asmens dalyvumas dėl sveikatos sutrikdymo eismo įvykio metu vėliau sumažėjo, jis turi teisę pareikalauti papildomų išmokų, išskyrus atvejus, kai žala sveikatai buvo atlyginta konkrečia vienkartinė pinigų suma.

42. Dėl laidojimo išlaidų mokama vienkartinė išmoka arba, jeigu neįmanoma išmokėti išmokos vienu kartu dėl to, kad nukentėjęs trečiasis asmuo nepateikė visų išmokai mokėti reikiamų dokumentų arba dėl objektyvių priežasčių nėra galimybės vienu metu nustatyti viso žalos dydžio, išmoka mokama dalimis per kelis kartus. Dėl maitintojo gyvybės atėmimo mokamos periodinės išmokos arba visos žalos dydžio vienkartinė išmoka, atsižvelgiant į asmenų, turinčių teisę į žalos atlyginimą, pasirinktą ir su atsakingu draudiku ar Biuru suderintą mokėjimo būdą. Išmokų dydis negali būti keičiamas, išskyrus atvejus, kai po maitintojo netekimo gimsta jo vaikas.

43. Dėl neturtinės žalos mokama vienkartinė išmoka arba nukentėjusio trečiojo asmens sutikimu ji mokama dalimis per kelis kartus.

44. Jeigu su nukentėjusiu trečiuoju asmeniu nebuvo susitarta dėl kitokių periodinių išmokų mokėjimo terminų, periodinės išmokos turi būti išmokamos ne vėliau kaip iki einamojo mėnesio 20 dienos už praėjusį mėnesį. Jeigu mokamos periodinės išmokos, Įstatymo 19 straipsnyje numatytas išmokos mokėjimo terminas taikomas pirmajai periodinei išmokai.

45. Valstybinio socialinio draudimo išmokos, mokamos dėl eismo įvykio metu patirto sveikatos sutrikdymo ar gyvybės atėmimo, ir laidojimo pašalpos įskaitomos į atlygintinos žalos dydį. Atsakingas draudikas ar Biuras moka nukentėjusiam trečiajam asmeniui likusios žalos dydžio išmoką, kiek jos nepadengia valstybinio socialinio draudimo išmoka ir nekompensuoja privalomasis sveikatos draudimas. Jeigu asmuo dėl eismo įvykio miršta, jo laidojimo išlaidos atlyginamos mirusiojo šeimos nariams arba kitiems jį laidojusiems asmenims tiek, kiek jos viršija laidojimo pašalpas.

46. Jeigu pareigą atlyginti žalą turi Biuras ir nukentėjusio trečiojo asmens turtui padaryta žala ar kitokie eismo įvykio metu patirti nuostoliai nukentėjusiam trečiajam asmeniui atlyginti pagal savanoriškojo nuostolių draudimo sutartį, Biuras moka tik neatlygintos žalos dydžio išmoką. Biuras nekompensuoja draudimo įmonėms išmokų, kurias jos išmoka pagal savanoriškojo nuostolių draudimo sutartį. Biuras taip pat netenkina asmenų, kurie teisės aktų nustatyta tvarka turi regreso ar subrogacijos teisę į žalą padariusį asmenį, pretenzijų.

47. Jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo nesiėmė jam prieinamų, protingų priemonių galimai žalai sumažinti, nevykdė Įstatymo 12, 13 ir 15 straipsniuose nustatytų pareigų ar jas vykdė netinkamai ir tai turėjo įtakos žalos padarymo aplinkybių tyrimui ar padidino žalą, atsakingas draudikas ar Biuras gali proporcingai nukentėjusio trečiojo asmens kaltei sumažinti išmoką.

48. Atsakingas draudikas moka išmoką draudėjui (apdraustajam) dėl atlygintos nukentėjusiam trečiajam asmeniui žalos, jeigu draudėjas (apdraustasis) buvo kreipęsis į atsakingą draudiką dėl rašytinio sutikimo atlyginti žalą, laikėsi Įstatymo 19 straipsnio 6 dalies ir Taisyklių 27 punkto nuostatų. Atsakingas draudikas privalo atlyginti draudėjui (apdraustajam) būtinąsias išlaidas, patirtas siekiant sumažinti žalą, jos išvengti ar laikantis atsakingo draudiko nurodymų, gautų po eismo įvykio padarymo. Šios išlaidos atlyginamos tik išmokėjus išmokas nukentėjusiems tretiesiems asmenims. Draudėjo (apdraustojo) išlaidos, patirtos laikantis atsakingo draudiko nurodymų, atlyginamos net ir tuo atveju, jeigu vėliau paaiškėja, kad įvykis buvo nedraudžiamasis.

49. Jeigu eismo įvykio metu sugadintą turtą planuojama pradėti remontuoti iki išmokos mokėjimo dienos arba kai remonto paslaugų teikėjas pasirenkamas ne iš atsakingo draudiko ar Biuro rekomenduoto remonto paslaugų teikėjų sąrašo, iki remonto pradžios turi būti sudaromos galimybės atsakingam draudikui ar Biurui apžiūrėti sugadintą turtą bei įvertinti padarytą žalą, taip pat iš anksto suderinti su atsakingu draudiku ar Biuru turto remonto būdą, sąlygas, numatomą sugadinto turto remonto paslaugų teikėją ir remonto sąmatą. Nereikia iš anksto suderinti turto remonto sąlygų bei remonto sąmatos, jei turtą remontuoja atsakingo draudiko ar Biuro rekomenduotas remonto paslaugų teikėjas. Atsakingas draudikas ar Biuras gali rekomenduoti nukentėjusiam trečiajam asmeniui tik tuos remonto paslaugų teikėjus, kurių technologinis lygis atitinka konkretaus turto remonto reikalavimus. Mokant išmoką pagal šį punktą atsižvelgiama ne į faktiškai patirtas, o į būtinąsias remonto išlaidas.

50. Taisyklių 49 punkte nustatytais atvejais atsakingas draudikas ar Biuras turi raštu patvirtinti, kad galima pradėti remonto darbus pas pasirinktą remonto paslaugų teikėją. Teikdamas informaciją apie sugadinto turto remontą ir (ar) remonto galimybes, kai dar nėra galimybės patvirtinti, kad galima pradėti remonto darbus, atsakingas draudikas ar Biuras turi nukentėjusį trečiąjį asmenį informuoti apie tai, kad informacijos apie sugadinto turto remontą ir (ar) remonto galimybes pateikimas nereiškia patvirtinimo, kad galima pradėti sugadinto turto remonto darbus.

51. Išmoka mokama, kai nustatomas atsakingas už žalos padarymą asmuo (išskyrus Įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje ir 17 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytus atvejus), draudžiamąjo įvykio faktas, aplinkybės ir žalos dydis. Jeigu atsakingam draudikui ar Biurui buvo pateikta pasirašyta eismo įvykio deklaracija, iš jos teksto turi būti galima išsiaiškinti eismo įvykio dalyvius, aplinkybes, schemą. Eismo įvykio deklaracijos forma turi būti užpildyta bendru eismo įvykio dalyvių susitarimu, o teikiama eismo įvykio deklaracija pasirašyta. Kai, atsižvelgiant į Įstatymo 13 ir 17 straipsnių nuostatas, išmokai mokėti būtina nustatyti (identifikuoti) transporto priemonę, išmoka mokama nustačius transporto priemonę, kuri sukėlė eismo įvykį. Laikoma, kad transporto priemonė yra nustatyta, jeigu eismo įvykį sukėlusio transporto priemonė yra eismo įvykio vietoje ir šios transporto priemonės padėtis ir sugadinimas atitinka eismo įvykio aplinkybes arba pašalinta iš eismo įvykio

vietos transporto priemonė surandama po eismo įvykio ir ją apžiūrėjus bei atlikus tyrimą nustatoma, kad šios transporto priemonės sugadinimas atitinka eismo įvykio aplinkybes.

TREČIASIS SKIRSNIS IŠMOKOS GRAŽINIMAS

52. Atsakingas draudikas, išmokėjęs išmoką, Įstatymo 22 straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais turi teisę reikalauti, kad išmokėtas dėl padarytos žalos sumas grąžintų atsakingas už žalą padarymą asmuo (transporto priemonę vairavęs asmuo arba kitas atsakingas už žalą padarymą asmuo).

53. Įstatymo 22 straipsnio 2 dalyje nustatytais atvejais atsakingas draudikas turi teisę reikalauti, kad transporto priemonės valdytojas grąžintų:

53.1. iki 100 procentų išmokėtos išmokos – jeigu apie eismo įvykį nebuvo pranešta policijai, išskyrus atvejus, kada nebūtina apie eismo įvykį pranešti policijai;

53.2. iki 100 procentų išmokėtos išmokos – jeigu atsakingas už padarytą žalą transporto priemonės valdytojas nusišėpė eismo įvykio aplinkybes ir tai turėjo įtakos išmokos mokėjimui ir išmokos dydžiui;

53.3. iki 20 procentų išmokėtos išmokos – jeigu atsakingas už padarytą žalą transporto priemonės valdytojas nepateikė atsakingam draudikui eismo įvykio deklaracijos per Įstatymo 12 straipsnyje nustatytus terminus, nors eismo įvykio deklaracijos forma buvo užpildyta (eismo įvykio deklaracijos pateikti nereikia, kai buvo pateikta elektroninė eismo įvykio deklaracija – užpildyta elektroninės eismo įvykio deklaracijos forma) ir (arba) atsakingam draudikui prašant nepadėjo aiškintis eismo įvykio aplinkybių bei nepateikė turimos informacijos apie eismo įvykį;

53.4. iki 20 procentų išmokėtos išmokos – jeigu atsakingas už padarytą žalą transporto priemonės valdytojas nesilaikė atsakingo draudiko nurodymų, raštu arba kitokiu su atsakingu draudiku individualiai sutartu būdu duotų po eismo įvykio;

53.5. iki 20 procentų išmokėtos išmokos – jeigu atsakingas už padarytą žalą transporto priemonės valdytojas ar jo atstovas jo civilinę atsakomybę apdraudusiam draudikui ar jo atstovui nepranešė apie eismo įvykį, dėl kurio jis yra atsakingas, (pranešti nereikia, kai buvo pateikta elektroninė eismo įvykio deklaracija – užpildyta elektroninės eismo įvykio deklaracijos forma), išskyrus atvejus, kai įrodoma, kad apie draudžiamąjį įvykį atsakingas draudikas sužinojo laiku arba kai nepranešimas apie draudžiamąjį įvykį neturėjo įtakos atsakingo draudiko pareigai išmokėti išmoką;

53.6. iki 20 procentų išmokėtos išmokos – jeigu atsakingas už padarytą žalą transporto priemonės valdytojas ar jo atstovas per 5 darbo dienas raštu arba kitokiu su jo civilinę atsakomybę apdraudusiu draudiku individualiai sutartu būdu jo civilinę atsakomybę apdraudusiam draudikui nepranešė apie pateiktą pretenziją dėl padarytos žalos ar teisme pareikštą ieškinį dėl žalos atlyginimo.

54. Jeigu apdraustos transporto priemonės valdytojas įvykus eismo įvykiui nesiėmė jam prieinamų, protingų priemonių galimai žalai sumažinti ar padidino eismo įvykio metu padarytą žalą dėl savo kaltės, atsakingas draudikas turi teisę reikalauti, kad apdraustos transporto priemonės valdytojas grąžintų atsakingam draudikui išmokėtą nukentėjusiam trečiajam asmeniui išmoką ar jos dalį, proporcingą žalos, atsiradusios dėl pažeidimo ar pareigų nevykdymo, dydžiui.

55. Įstatymo 22 straipsnio 2 dalyje nustatytais atvejais atsakingas draudikas turi teisę reikalauti, kad draudėjas grąžintų:

55.1. iki 50 procentų išmokėtos išmokos – jeigu sudarant draudimo sutartį draudėjas ar jo atstovas nusišėpė draudimo sutarčiai sudaryti svarbią informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminę įtaką draudžiamojam įvykiui atsitikimo tikimybei ir šio įvykio galimų nuostolių dydžiui (draudimo rizikai), arba nesuteikė atsakingam draudikui jo prašomos teisingos informacijos;

55.2. iki 50 procentų išmokėtos išmokos – jeigu draudimo sutarties galiojimo metu padidėjus sutartyje nurodytai draudimo rizikai (pasikeitus aplinkybėms, turinčioms įtakos draudimo įmokos apskaičiavimui ar padidinimui) draudėjas ar jo atstovas apie tai neinformavo atsakingo draudiko draudimo sutartyje nustatyta tvarka.

56. Teikdamas reikalavimą pagal Įstatymo 22 straipsnio 2 dalį atsakingas draudikas privalo pagrįsti grąžintinos išmokos dydį.

57. Išmokėjęs išmoką atsakingas draudikas ar Biuras turi teisę reikalauti, kad išmoką gavęs asmuo grąžintų gautą išmoką ar jos dalį, jeigu paaiškėja, kad:

57.1. buvo pateikta klaidinga informacija ir dėl to buvo neteisingai apskaičiuota išmokėta išmoka;

57.2. atsakingas už padarytą žalą asmuo yra nukentėjęs trečiasis asmuo, o ne tas asmuo, už kurį atsakingas draudikas ar Biuras turėjo išmokėti ir išmokėjo išmoką;

57.3. išmoka išmokėta neturėjusiam ar neturinčiam teisės pagal Įstatymą gauti šios išmokos asmeniui;

57.4. žalą atlygino už žalos atlyginimą atsakingas asmuo;

57.5. esant kitiems neteisėto išmokėjimo ar nepagrįsto praturtėjimo atvejams.

58. Šio skirsnio nuostatos taip pat taikomos, kai reikalavimą grąžinti išmokėtas sumas pagal Įstatymo 20 straipsnio 9 dalį teikia bankrutuojantis atsakingas draudikas.

59. Biuras turi teisę susigrąžinti išmokėtas išmokas Įstatymo 23 straipsnyje nurodytais atvejais.

IV SKYRIUS

ASMENS DUOMENŲ APSAUGA

60. Taisyklėse nustatytais atvejais gauti asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo, Įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų tvarkymą ir apsaugą, nuostatomis. Taisyklėse nustatytais atvejais gauti asmens duomenys tvarkomi tik tokia apimtimi, kiek yra būtina siekiant užtikrinti žalos administravimą, išmokos mokėjimą, Įstatyme ir Taisyklėse numatytų draudiko pareigų bei sutarčių su kitų valstybių nacionaliniais draudikų biurais, garantiniais fondais, informacijos centrais, žalų atlyginimo institucijomis, perdraudikais tinkamą vykdymą, kreiptis į teisėsaugos institucijas, kad būtų užkirstas kelias sukčiavimui ir pažeidimams, kurių metu neteisėtai naudojamosi transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sistema, bei susigrąžinti draudiko ar Biuro išmokėtas išmokas įgyvendinant Įstatymo 22 ir 23 straipsnių nuostatas. Sveikatos duomenys tvarkomi tik tiek, kiek būtina žalai administruoti, išmokai mokėti ir (arba) siekiant susigrąžinti išmokėtą sumą.